

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală (B322/01.07.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3869/01.07.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D600/01.07.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, și anume: Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr.288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările ulterioare..

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente dispozițiile art.73 alin.(3) lit.a) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative propuse.

3. Având în vedere implicațiile pe care le va genera adoptarea propunerii legislative asupra bugetului de stat, devin incidente prevederile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora solicitarea unei informări din partea Guvernului este obligatorie.

De asemenea, sunt incidente prevederile art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, fiind obligatoriu ca în cuprinsul propunerii legislative să se prevadă mijloacele necesare pentru acoperirea sporului de cheltuieli bugetare.

Totodată, se impune respectarea dispozițiilor art.15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, precum și a prevederilor art.33 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează obligativitatea efectuării studiului de impact.

4. După titlu se va insera **formula introductivă** specifică legilor, **„Parlamentul României adoptă prezenta lege”**.

5. La **art.I pct.1**, întrucât art.1 din actul de bază este structurat în 5 alineate, iar completarea preconizată se efectuează după alin.(5), pentru un spor de rigoare redacțională, expresia „alin.(5¹)”, din cadrul părții dispozitive, se va înlocui cu sintagma **„alin.(6)”**.

Pentru același considerent, expresia „Art.1. (5¹)” din debutul textului propus se va înlocui cu cifra **„(6)”**.

6. La **art.I pct. 2**, din considerente de ordin redacțional, abrevierea „Art.5.” se va elimina din debutul textului propus pentru alin.(1) al art.5. Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile în care nu se preconizează modificarea integrală a articolelor, ci doar a unuia sau a mai multor alineate din cuprinsul acestora.

7. Întrucât **pct. 4-7 ale art.I**, prevăd modificarea art.7-10 din actul de bază, în acord cu uzanțele normative, recomandăm comasarea acestora într-o singură parte dispozitivă, având următoarea formulare:

„4. Articolele 7-10 se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

În continuare, se vor redacta textele propuse pentru respectivele articole, urmând ca actualele pct.5-7 să fie eliminate, iar punctele subsecvente renumerotate.

Reiterăm această observație și pentru situațiile similare de la actualele **pct. 11 și 12**, respectiv **pct. 20 și 21**.

8. La actualul **pct.11 al art.I**, referitor la norma propusă pentru art.23 alin.(6), apreciem că sintagma „numărul membrilor biroului

electoral este **insuficient** pentru buna desfășurare a votării” este lipsită de previzibilitate. Prin urmare, recomandăm revederea și reformularea textului în sensul menționării unor criterii obiective de apreciere a respectivei situații.

La **alin.(7)**, semnalăm că din coroborarea normei propuse cu dispozițiile alin.(5) și (6) ale aceluiași articol, rezultă că șefii misiunilor diplomatice sau ai oficiilor consulare, respectiv președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate ar urma să suporte cheltuielile aferente desfășurării activităților membrilor birourilor electorale pe care îi desemnează. De aceea, este necesară reanalizarea normei sub acest aspect.

9. La actualul **pct.12 al art.I**, din textul propus pentru **art.24 alin.(1) lit.i**) trebuie eliminată expresia „sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate”, deoarece partea introductivă a alin.(1) se referă doar la birourile electorale ale secțiilor de votare **din țară**. Prin urmare este necesară introducerea, la **alin.(3)**, a unei norme exprese referitoare la anularea de către președintele biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate a buletinului de vot care urmează a fi primit de către biroul electoral al secției de votare din străinătate.

La **alin.(7)**, pentru un spor de rigoare normativă, textul trebuie să debuteze cu expresia „Birourile electorale ale secțiilor de votare **din țară**”, întrucât teza a doua se referă în mod expres la birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate. Observația este valabilă și pentru **alin.(8)**.

La teza a doua a **alin.(7)**, pentru o reglementare completă, este necesar să se menționeze că documentele și materialele menționate trebuie transmise biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, în vederea întocmirii de către acesta a procesului-verbal prevăzut la art.50 din actul normativ de bază.

La **alin.(8)**, sugerăm să se analizeze dacă termenul de 3 luni nu ar trebui corelat cu termenul de 6 luni prevăzut la art.70 alin.(1), astfel cum este propus la actualul pct.28 al art.I.

La **alin.(10)**, având în vedere teza a doua a alin.(7) și (8), pentru o reglementare completă, norma ar trebui să se refere și la transportul materialelor respective la sediul biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, respectiv, la sediul reprezentanțelor diplomatice.

10. La actualul **pct.15 al art.I**, în textul propus pentru art.44 alin.(2), pentru rigoarea exprimării, sintagmele „În ziua de vineri, votarea începe în ziua de vineri, ora locală” și „votarea se deschide la”

trebuie redat sub forma „În ziua de vineri, votarea începe la ora locală”, respectiv „votarea începe la”.

11. La actualul **pct.16** al **art.I**, în textul propus pentru art.44¹ alin.(1), expresia „prevăzut de art.44 alin.(2)” se va reda sub forma „prevăzut la art.44 alin.(2)”.

12. La actualul **pct.17** al **art.I**, expresia „al art.45”, din cadrul părții dispozitive, se va reda sub forma „al **articolului 45**”.

13. La actualul **pct.18** al **art.I**, pentru asigurarea unei reglementări complete, expresia „prevăzute la alin.(1)” trebuie înlocuită cu sintagma „prevăzute la alin.(1) și (1¹)”.

14. La actualul **pct.23** al **art.I**, pentru respectarea uzanțelor normative, partea dispozitivă va debuta, astfel:

„**Alineatul (1) al articolului 56** se modifică ...”.

La textul propus pentru alin.(1) al art.56, pentru respectarea exigențelor normative, sintagma „*prevăzute la art.55 lit.b) c), d), e), g), j), k), l), m), o), p), ș), ț), u), v) z), ab) și ac)*” se va reda sub forma „prevăzute la art.55 lit.**b)-e), g), j) - m), o), p), ș), ț), u) v), z), ab) și ac)**”.

15. La actualul **pct.24** al **art.I**, partea dispozitivă se va reda sub forma:

„**La articolul 56 alineatul (2), litera a)** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

16. La actualul **pct.26** al **art.I**, la textul propus pentru alin.(11) al art.67, pentru precizia normei, propunem indicarea expresă a articolului de la care se derogă.

Reiterăm această observație și pentru **art.III pct.12**, în cazul textului propus pentru alin.(4) al art.10 din Legea nr.288/2015.

De asemenea, pentru respectarea exigențelor normative, expresia „Legea nr.227/2015” trebuie înlocuită cu sintagma „Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal”.

17. La actualul **pct.30** al **art.I**, având în vedere că întregul art.I vizează intervenții legislative asupra Legii nr.370/2004, sintagma „În tot cuprinsul Legii nr.370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege” trebuie înlocuită cu expresia „În tot cuprinsul legii”. Observația este valabilă și pentru actualele **pct.31-33** ale **art.I**.

18. La actualul **pct.31** al **art.I**, referitor la sintagmele „tabelul electoral prevăzut la art.9 alin.(1)” și „tabelul electoral prevăzut la art.9 alin.(2)”, semnalăm că în cuprinsul actului normativ de bază acestea se

regăsesc sub forma „tabelul prevăzut la art.9 alin.(1)” și respectiv „tabelul prevăzut la art.9 alin.(2)”. Prin urmare este necesară eliminarea cuvântului „electoral”.

19. La **art.II** pentru o reglementare completă, este de analizat dacă o normă similară celei propuse la art.I pct.9, pentru art.21 alin.(3), nu ar trebui introdusă și în cuprinsul art.15 din Legea nr.208/2015. Precizăm că, în prezent, art.15 reglementează, la alin.(3), doar situația înlocuirii președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare în caz de forță majoră, în vreme ce norma propusă pentru art.21 alin.(3) din Legea nr.370/2004, are în vedere situația înlocuirii președinților și a altor persoane, în cazul neîndeplinirii atribuțiilor sau al săvârșirii unor contravenții. În cazul însușirii acestei propuneri, **după pct.1** se va introduce un nou punct, pct.2, cu următoarea parte dispozitivă:

„2. După alineatul (8) al articolului 15 se introduce un nou alineat, alin.(9), cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, punctele subsecvente se vor renumera.

20. La **art.II pct.2**, la textul propus pentru alin.(6) al art.16, pentru unitate redacțională, termenul „Corpul” din sintagma „Corpul experților electorali” se va reda cu literă mică, observația fiind valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

21. La **art.II pct.3**, la textul propus pentru alin.(4) al art.23, este necesară revederea normei de trimitere, deoarece art.8 alin.(1) nu are prevederi referitoare la termen.

22. La **art.II pct.5**, pentru respectarea exigențelor normative, partea dispozitivă se va reda, astfel:

„**5. După alineatul (4) al articolului 110 se introduc șapte noi alineate, alin.(5) – (11) cu următorul cuprins:**”.

În continuare, se vor reda textele propuse pentru cele șapte alineate, eliminându-se expresia „Art.110”.

23. La **art.III pct.11**, pentru respectarea uzanțelor în redactarea actelor normative, partea dispozitivă va debuta sub forma:

„**11. După alineatul (1) al articolului 9 se introduce ...**”.

24. La **art.III pct.14**, la textul propus pentru art.13 alin.(2), pentru claritatea normei, sugerăm revederea și reformularea sintagmei „membrilor biroului electoral Biroului Electoral Central”.

25. La **art.III pct.17**, la partea dispozitivă, pentru rigoare gramaticală, expresia „se introduce” se va reda sub forma „se **introduc**”.

26. La **art.III**, întrucât la **pct.4**, se abrogă alin.(2) al art.4, iar art.21 alin.(4), astfel cum este propus la **pct.16**, nu mai cuprinde referirea la adoptarea unui act normativ, **art.22 alin.(4) din actul de bază trebuie abrogat**.

27. La **art.IV**, pentru evitarea repetiției, expresia „precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege” se va înlocui cu sintagma „precum și cu **cele aduse** prin prezenta lege”. Reiterăm această observație și pentru **art.V și VI**.

28. La **art.VI**, având în vedere că Legea nr.288/2015 a suferit intervenții legislative de natura modificării, după anul editorialului se va insera sintagma „**cu modificările ulterioare**”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 557/01.07.2019